

Landbúnaðarháskóli Íslands

Ársskýrsla 2008

Efnisyfirlit

Ávarp rektors	2
Háskólaráð Landbúnaðarháskóla Íslands	5
Auðlindadeild	6
Umhverfiseild.....	7
Starfs- og endurmenntunardeild	8
Nemendur útskrifaðir frá Landbúnaðarháskóla Íslands 2008.....	9
Rannsóknasvið	11
Rekstrar- og þjónustusvið.....	13
Fjármál	14
Útgáfa.....	14
Ritaskrá starfsmanna	15
Starfsmenn.....	22
Brautskráning LbhÍ í Bústaðakirkju 31. maí 2008	25

Ávarp rektors

Þetta fjórða starfsár Landbúnaðarháskóla Íslands var viðburðaríkt í meira lagi. Um áramótin 2007/8 fluttist LbhÍ til innan stjórnkerfisins og tilheyrir nú menntamálaráðuneyti og heyrir þannig undir ráðherra menntamála líkt og aðrir háskólar landsins. Þessir tilflutningar höfðu þó nær engar breytingar aðrar í för með sér en orðabreytingar í lagabálkum. Viðurkenningarferli LbhÍ lauk í aprílmánuði þegar menntamálaráðherra afhenti okkur formlega viðurkenningu á fræðasviðinu bú- og auðlindavísindi við hátíðlega athöfn í Þjóðmenningarhúsinu. Menntamálaráðherra heimsótti síðan starfsstöðvar LbhÍ á svipuðum tíma og kynnti sér starf og aðstöðu.

Á árinu var unnið að stefnumörkun fyrir LbhÍ til næstu fimm ára með þátttöku starfsmanna skólans en yfirstjórn stýrði verkefninu með aðstoð sérfræðinga frá Capacent ráðgjöf. Háskólaráð samþykkti síðan stefnuna á fundi sínum þann 10. desember og starfsmenn fylktu sér um hana á eftirminnilegum starfsmannafundi á Hvanneyri þann 18. desember sl.

Stór jarðskjálfti gekk yfir Suðurland í maímánuði með miklum skemmdum á mannvirkjum en mildi var að ekki urðu alvarleg slys á fólki. Verulegar skemmdir urðu á húsum okkar á Reykjum en skólabyggingin og tilraunagróðurhúsið sluppu þó nær óskemmd.

Síðustu þrjú mánuðir ársins einkenndust af ringulreið í Þjóðfélaginu eftir að bankakerfi landsins hrundi í einu vefangi. Þessi áföll í efnahagsmálum urðu síðan til þess að ekkert varð úr langþráðri leiðréttingu á fjárhagsgrunni stofnunarinnar eins og allar áætlanir stóðu til hjá stjórnvöldum. Þetta voru mikil vonbrigði.

Allir háskólarnir reyndu að bregðast við efnahagsáfallinu með uppbyggjandi hætti m.a. með því að opna á innritun nemenda við áramót. Þá ákváðum við að setja á fót verkefnið Sprotinn – Atvinnusmiðja sem upphaflega var hugsað sem vettvangur fyrir nemendur og starfsmenn LbhÍ fyrir nýhugsun í atvinnuefningu. Þetta verkefni hefur síðan verið að þróast yfir í vel skilgreint frumkvöðlasetur með aðkomu Nýsköpunarmiðstöðvar Íslands og Atvinnuráðgjafar Vesturlands. Vonir standa til að hægt verði að efla þessa starfsemi mjög á nýju ári.

Á árinu var gengið frá samningi við sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti um fyrirkomulag greiðslna til rannsókna í landbúnaði af þeim fjármunum sem urðu eftir á sérstökum fjárlagalið í ráðuneytinu þegar LbhÍ var flutt yfir til menntamálaráðuneytisins. Fljótlega þarf þó að semja að nýju því þetta fyrirkomulag er eingöngu til eins árs.

Átaki í garðyrkjurannsóknum var hleypt af stokkunum á sl. ári en þar er um að ræða sérstakt samstarf Félags garðyrkjubænda og LbhÍ í samstarfi við Martens garðyrkjutilraunastöðina í Finnlandi. Hér er um að ræða spennandi verkefni en þegar hafa fengist fjármunir til verkefnisins m.a. úr þróunarsjóðum garðyrkjunnar.

Ágætlega gekk að afla rannsóknastyrkja á árinu og var sérstaklega ánægjulegt hversu vel doktorsnemum LbhÍ gekk við öflun fjár til sinna verkefna.

Góð aðsókn var í nám og sérstaklega gaman að því hversu margir nemendur sóttust eftir námi á starfsmenntabrautum. LbhÍ opnaði fyrir innritun nemenda á flestar brautir um áramót til að svara kalli samfélagsins vegna skipbrots þjóðarinnar í efnahagsmálum. Þetta var gert þó svo að nemendur yrðu þá að koma inn í hafið nám og í mörgum tilvikum búnir að missa af nauðsynlegum fornámskeiðum.

Á árinu voru samþykkt frá Alþingi ný lög um háskóla og framhaldsskóla sem greiða eiga fyrir áframhaldandi þróun LbhÍ og eru gott og þarft framfaraskref.

Endurmenntunardeildin var mjög virk en um 1500 manns sóttu námskeið á vegum deildarinnar á síðasta ári. Farið var af stað með námskeiðaröð sem nefnist Reiðmaðurinn sl. haust og er tveggja ára einingarbært nám sem byggir á samfelldri röð námskeiða. Færri komust að en vildu.

Brautskráning nemenda úr Landgræðsluskólanum fór fram í byrjun október en starf þetta fer geysilega vel af stað. Staðfesting á því fékkst síðan að aflokinni úttekt utanríkisráðuneytisins á verkefninu en fenginn hafði verið erlendur sérfræðingur til þeirra verka á haustmánuðum. Skýrsla hans sem lögð var fyrir háskólaráð Háskóla sameinuðu þjóðanna í byrjun desember talar skýrt fyrir því að verkefnið er á hárréttri leið og var fagnað af ráðinu.

Brautskráningar nemenda Lbhí fóru fram með glæsilegum hætti þann 30. maí í Reykholtskirkju og 31. maí í Bústaðakirkju. Til stóð að brautskráning nemenda garðyrkjubrauta yrði í Hveragerðiskirkju en vegna jarðskjálftanna dagana á undan og skemmda sem urðu á kirkjunni var athöfnin flutt.

Ársfundur Lbhí var haldinn á Hótel Stykkishólmi í apríl. Meginþema fundarins að þessu sinni var náttúra- og umhverfi og var dagskráin unnin í samvinnu við rannsókn- og fræðasetrin á Snæfellsnesi. Við þetta tækifæri voru undirritaðir samstarfssamningar við Náttúrfraeðistofnun Íslands, Samtök náttúrustofa á Íslandi og Landmælingar Íslands.

Á árinu voru gerðir samningar við ýmis samtök, félög og stofnanir s.s. Félag íslenskra landslagsarkitekta, Skógræktarfélag Íslands, Garðyrkjufélag Íslands, Skógrækt ríkisins, Veiðimálastofnun o.fl. Þessir samningar spanna margháttaða samvinnu svo sem um endurmenntun, kennslu og rannsóknir. Þá var á árinu gerður mjög víðtækur samningur milli Lbhí og Háskóla Íslands sem opnar á marga spennandi möguleika til samstarfs um nám, rannsóknir og stoðþjónustu. Á árinu var stofnað til sérstaks verkefnis sem nefnist Náttúrufræðiháskóli unga fólksins og miðar að nánari tengingu skólastiga. Þátttakendur eru þrír framhaldsskólar á Vesturlandi auk Lbhí og er verkefnið styrkt af Vaxtarsamningi Vesturlands.

Fræðaping landbúnaðarins var haldið í febrúar en þar er um að ræða gríðarlega mikilvægan vettvang til kynningar á nýjustu þekkingu og gott dæmi um farsælt samstarfsverkefni margra stofnana á þessu sviði.

Votlendissetur Lbhí var stofnað að viðstöddum Forseta Íslands við eftirminnilega athöfn á Hvanneyri þann 30. maí. Setrinu er ætlað að vera miðstöð þekkingar um þetta mikilvæga vistkerfi hér á landi. Það er sett upp í samstarfi við hið heimsþekktu votlendissetur við Ohio háskóla en prófessor Bill Mitsch forstöðumaður þess tók þátt í undirbúningnum og heimsótti við það tækifæri Lbhí og hélt fjölsóttan fyrirlestur á Hvanneyri.

Framkvæmdum við B-álmú í Ásgarði lauk á árinu og fluttust skrifstofur starfsfólks úr Gamla skóla í hina nýju glæsilegu aðstöðu nú í haust. Þá var bókasafnið flutt úr Skólastjórahúsi í Ásgarð auk þess sem gerðar voru breytingar í rannsóknahúsi til að bæta aðstöðu til m.a. skógræðirannsóknna og verklegar kennslu auk þess sem bóksölu og fjölritun hefur verið fundinn varanlegur staður í húsinu. Þá var hafist handa við breytingar í Gamla skóla þannig að hægt verði að taka þar inn fólk til gistingar og er þar fyrst og fremst hugsað til fjarnema í lotukennslu auk þátttakenda í námskeiðum á vegum endurmenntunardeildar.

Á Reykjum var ráðist í endurbætur á kennslustofum en stærsta framkvæmd ársins var ný borhola sem tekin var í haust en eldri borholur skemmdust varanlega í jarðskjálftunum fyrr á árinu. Fjármunir fengust úr sérstökum jarðskjálftasjóði á vegum ríkisstjórnar til þeirra framkvæmda. Eins og áður er greint urðu miklar skemmdir á byggingum á Reykjum við jarðhræringarnar sl. vor. Skólahúsið sjálft stóð þó náttúruhamfarirnar ótrúlega vel af sér. Ljóst er að mikil vinna er framundan við lagfæringar og eins fóru gömul gróðurhús mjög illa og þarf að hreinsa þau burtu.

Áætlanir stóðu til að hefja byggingu nýrra nemendagarða á Hvanneyri á síðasta ári en öllum undirbúningi var lokið sl. vor. Framkvæmdum var hins vegar frestað í ljósi erfiðra aðstæðna í þjóðfélaginu og ráða óhagstæð skilyrði til fjármögnunar þar mestu.

Unnið var að langþráðum utanhússviðgerðum á Keldnaholti og haldið áfram við endurbætur og aðlögun húsnæðis að breyttri starfsemi.

Samningar við eigendur Mið-Fossa voru þróaðir áfram á haustmánuðum og hefur LbhÍ nú jörðina og alla aðstöðu á leigu. Er aðstaðan fyrst og fremst nýtt til námskeiðahalds en gríðarleg aukning hefur orðið í hvers kyns námskeiðahaldi á sviði hestamennsku. Þá eru tún nýtt til heyöflunar fyrir búrekstur LbhÍ.

Undirritaður var samningur milli LbhÍ og sóknarnefndar Hvanneyrarkirkju um endurbyggingu Skemmunnar sem er elsta húsið á Hvanneyri. Þegar hafa fengist allnokkrir fjármunir til byggingarinnar og er reiknað með því að framkvæmdir hefjist í upphafi nýs árs. Áætlanir eru um að Skemman þjóni sem safnaðarheimili en einnig verði mögulegt að nýta húsnæðið fyrir margháttaða viðburði í þágu samfélagsins á Hvanneyri. Þá var á árinu gengið frá samningi milli Landbúnaðarsafns Íslands og LbhÍ um langtímaleigu á Halldórsfjósi undir safnastarfsemina. Þegar er hafinn undirbúningur að breytingum og endurbótum á þessu sögufræga húsi þannig að það þjóni nýju hlutverki sem best.

Oracle verkþókhald var innleitt að fullu fyrir alla starfsemi LbhÍ frá ársbyrjun 2008. Er hér um að ræða mikið framfaraskref í rekstri stofnunarinnar en þess má geta að LbhÍ er frumkvöðull á þessu sviði meðal ríkisstofnana.

Að lokum má geta þess að sá ánægjulegi viðburður átti sér stað á árinu að LbhÍ var útnefnd ein af fyrirmyndarstofnunum SFR – stéttarfélags í almannabágu, árið 2008.

Ágúst Sigurðsson

Háskólaráð Landbúnaðarháskóla Íslands

Ágúst Sigurðsson, rektor landbúnaðarháskóla Íslands.

Ari Teitsson, tilnefndur af Bændasamtökum Íslands.

Brynhildur Einarsdóttir, tilnefndur af menntamálaráðherra. Varamaður hans er **Ari Eggertsson**.

Emma Eyþórsdóttir, tilnefnd af starfsmönnum LbhÍ.

Eyjólfur Ingvi Bjarnason, formaður nemendafélags LbhÍ, tilnefndur af stúdentaráði. Varamaður hans er **Brynja Dögg Ingólfssdóttir**.

Haraldur Benediktsson, tilnefndur af Bændasamtökum Íslands.

Jón Torfi Jónasson, tilnefndur af háskólaráði Háskóla Íslands.

Stefán Kalmansson, tilnefndur af Samtökum atvinnulífsins.

Þorsteinn Tómasson, tilnefndur af sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.

Auðlindadeild

Íslenskur landbúnaður þarf að uppfylla margvíslegar kröfur samfélagsins þar sem áhersla er annars vegar á gæði, hollustu og öryggi afurða og hins vegar á hagkvæmni í rekstri og lágt verð á matvælum. Er þetta ekki hvað síst mikilvægt nú á tímum þegar öll aðföng og rekstrarleg umgjörð búanna hefur hækkað mikið. Á sama tíma þurfa íslenskir bændur einnig að laga búskaparhætti sína að vaxandi áhuga neytenda á umhverfisvernd og velferð búfánaðar.

Meginmarkmið auðlindadeildar er að finna leiðir til þess að bæta nýtingu, lækka kostnað við framleiðslu búvara og auka gæði þeirra en tryggja jafnframt að aukin hagkvæmni haldist í hendur við sjálfbæra nýtingu landsins. Starfsmenn við auðlindadeild voru 36 í árslok 2008 og inntu þeir af hendi tæplega 30 ársverk.

Við auðlindadeild er starfrækt námsbraut í búvísindum til BS prófs þar sem áhersla er lögð á búfjárrækt, jarðrækt og skyldar greinar. Haustið 2007 tók til starfa námsbraut í hestafræðum og er hún sameiginlegt verkefni Lbhí og Háskólans á Hólum þar sem nemendur stunda nám á báðum stöðum og útskrifast með sameiginlega gráðu frá báðum skólunum. Nemendur í grunnnámi eru nú 42. Framhaldsnám í búvísindum er vaxandi við deildina og nú stunda 11 nemendur rannsóknatengt meistaranám á ýmsum sviðum búvísinda. Doktorsnemar eru fjórir og vinna þeir allir að rannsóknum sem tengjast erfðafjölbreytni og kynbótum.

Rannsóknastarfið hefur líkt og undanfarin ár einkennst af sígildum viðfangsefnum eins og ræktun og verkun fódurs, fódrun búfjár og rannsóknum á eiginleikum búfjár og afurða þess. Á sviði jarðræktar er áfram unnið af krafti að kynbótum á byggi og þróun ræktunaraðferða þar sem kornræktin hefur vaxandi vægi í samhengi við aðra fódurræktun. Kornræktin er eitt þeirra verkefna sem er unnið í nánú samstarfi við fjölda bænda og hefur sú samvinna skilað miklum árangri. Einnig hefur ræktun niturbindandi tegunda verið fyrirferðamikil auk rannsókna á hringrás næringarefna í jarðvegi og nýtingu þeirra. Í fódurfræði er hámarksnýting næringarefna miðað við þarfir gripanna á hverjum tíma mikilvægt viðfangsefni, með sérstakri áherslu á fódrun hámjólka kúa. Rannsóknnaaðstaða í sameinda-erfðafræði á Keldnaholti hefur skapað möguleika á fjölbreyttum og spennandi verkefnum í erfðafræði íslenskra búfjárkynja og eru nokkur slík í gangi eða lokið. Verkefnabálk miklum um rannsóknir á ýmsum þáttum er snúa að vanhöldum ungválfala lauk með mikilli ráðstefnu í lok nóvember. Á árinu hófst svo farsælt samstarf okkar við Samband garðyrkjubænda og Martens Trädgård Stiftelse í Finnlandi um rannsóknir í ylrækt. Í framhaldi af því var ráðinn sérfræðingur á sviði ylræktar og er nú komin af stað mikil tilraun í tilraunagróðurhúsi Lbhí að Reykjum þar sem kanna skal áhrif mismunandi lýsingar á ræktun papriku.

Nauðsynlegt er að huga vel að rannsóknum á gæðum íslenskra landbúnaðarafurða sem skipta miklu máli fyrir ímynd landbúnaðarins. Þar eigum við í góðu samstarfi við Matís og sérfræðinga hjá Háskóla Íslands. Samtímis er mikilvægt að stuðla að sjálfbærum búskaparháttum bæði hvað varðar ræktun lands og búpenings.

Áslaug Helgadóttir

Umhverfiseild

Umhverfiseild gegnir margháttuðu hlutverki á sviði umhverfismála á Íslandi. Umhverfismál eru sífellt viðameiri liður í samfélagslegu starfi og umhverfiseild Landbúnaðarháskóla Íslands hefur ávallt tekið virkan þátt í menntun, samfélagsþróun og rannsóknum á sviði umhverfismála. Sjálfbær nýting, verndun og endurheimt náttúruauðlinda landsins er meðal helstu markmiða deildarinnar. Kennt er við þrjár brautir innan deildarinnar sem eru: umhverfisskipulag sem Auður Sveinsdóttir veitir forstöðu, náttúru og umhverfi sem Anna Guðrún Þórhallsdóttir stýrir, og skógfræði og landgræðslubraut sem Bjarni Diðrik Sigurðsson stjórnar. Landgræðsluskólinn sem rekinn er með Landgræðslu ríkisins þróaðist farsælega, en Hafdís Hanna Ægisdóttir var ráðin á árinu til að sinna verkefninu við hlið Ingu Svölu Jónsdóttur. Rík áhersla var lögð á þróun MS náms við deildina. Á árinu útskrifuðust fyrstu MS nemarnir á Íslandi á svið skipulagsfræði (Sverrir Örvar Sverrisson) og skógfræði (Sherry Curl). BS nemandur rituðu ennfremur afar fjölbreyttar lokaritgerðir þar sem safnast fyrir verðmætur sjóður þekkingar og hugmynda. Nemendur unnu ennfremur margvísleg verkefni, svo sem tillögu um miðbæjarskipulag á Selfossi og tóku þátt í alþjóðlegri landslagsarkitektasýningu í Barselóna. Á árinu störfuðu 29 starfsmenn við umhverfiseild auk rannsóknanema. Á árinu voru haldnir þrjú deildarfundir auk vinnu- og kynningarfunda. Ragnar Frank Kristjánsson tók sæti Bjarna E. Guðleifssonar í deildarráði. Unnið var að mótun náms á ensku fyrir erlenda stúdenta og voru þær tillögur á lokastigum þegar málinu var slegið á frest vegna fjárhagsástandsins í samfélaginu. Landbúnaðarháskóli Íslands hefur verið miðstöð jarðvegsrannsókna á Íslandi og árinu var aðstaðan til þeirra rannsókna bætt með opnun jarðvegsrannsóknastofunnar Ýmis á Keldnaholti, sem Brita Berglund stýrir. Þá hafa rannsóknir á votlendi einnig verið mikilvægur þáttur rannsóknastarfs umhverfiseildar, og á árinu var stofnað Votlendissetur LbhÍ og er Hlynur Óskarsson formaður stjórnar setursins. Verkefninu „Lónagas“ lauk á árinu en það hafði verið viðamikill þáttur í starfi undangenginna ára og styrkt af Landsvirkjun (Hlynur Óskarsson og Jón Guðmundsson) og fólst í að rannsaka losun gróðurhúsalofttegunda úr uppistöðulónum. Ennfremur lauk verkefnunum Vistland (Berglind Orradóttir) og Lugas sem styrkt voru af Rannsóknasjóði. Meðal nýrra verkefna á árinu er „Kolbjörk“ sem styrkt er af Umhverfis og orkurannsóknasjóði Orkuveitu Reykjavíkur og er unnið í samstarfi við Landgræðslu ríkisins og Skógrækt ríkisins. Að öðrum verkefnum má nefna MS-verkefni um skógarmörk á Íslandi (í samstarfi við háskólann í Dresden í Þýskalandi); beitaratferlisfræði (Hafdís Sturludóttir undir leiðsögn Önnu Guðrúnar Þórhallsdóttur).

Á árinu var hafin vinna við alþjóðlega verkefnið „Oats“ sem fjallar um ferðamennsku og lífrænan landbúnað (Ragnhildur Sigurðardóttir og Ásdís Helga Bjarnadóttir). Samvinna við stofnanir sem sinna náttúrufarsrannsóknum var formfest með samstarfssamningum, m.a. við Náttúrufræðistofnun, samtök Náttúrufræðistofa (SNS) og Landmælingar Íslands. Auk þess átti umhverfiseild farsælt samtarf við margvíslegar aðrar stofnanir og félagasamtök um rannsóknir og menntun.

Norrænt öndvegissetur í kolefnisrannsóknum var rekið áfram undir forystu LbhÍ og ráðin til þess PostDoc starfsmaður við LbhÍ, Marja Maljanen. Umhverfiseild stóð fyrir norrænum PhD kúrsi um landhnignun og vistheimt, með þátttöku 24 nema frá 14 þjóðlöndum.

Ólafur Arnalds

Starfs- og endurmenntunardeild

Starfsmenntadeild

Helsta verkefni starfsmenntadeildar Lbhí er kennsla (bókleg kennsla og verklegar æfingar) á framhaldsskólastigi í blómaskreytingum, búfræði, garð- og skógarplöntuframleiðslu, skógtækni, skrúðgarðyrkju og ylraekt. Auk þess heldur skólinn utan um verknám nemenda í öllum þeim greinum sem skólinn kennir.

Vorið 2008 útskrifuðust 16 nemendur af búfræðibraut. Af garðyrkjubrautum fengu 11 nemendur fulla útskrift (þ.e. höfðu lokið bæði bóklegu námi og verknámi) og 18 fengu námsferilsyfirlit við brautskráningu skólans. Þeir nemendur hafa lokið bóklegum greinum en hafa ekki lokið verknámi að fullu.

Brautskráning nemenda af garðyrkjubrautum var flutt í Bústaðakirkju í Reykjavík vegna Suðurlands-skjálfta sem reið yfir tveimur dögum fyrir útskrift. Töluvert tjón varð á Reykjum vegna jarðskjálftanna og fór sumarið meira og minna í lagfæringar á húsnæði til að hægt væri að hefja kennslu við almennilega aðstöðu að hausti.

Nemendur eru teknir inn í búfræði árlega en einungis annað hvert ár á garðyrkjubrautir. Haustið 2008 innrituðust 63 nemendur í garðyrkju og 27 í búfræði. Af þessum nemendum voru 56 í staðarnámi og 34 í fjarnámi. Ekki fékkst næg þátttaka á ylreктarbraut þannig að ekki var farið af stað með kennslu á þeirri braut.

Stöðugildi í deildinni voru 13 þetta árið, þar af voru 3,5 tilheyrandi endurmenntuninni.

Á sumardaginn fyrsta voru stofnuð Hollvinasamtök garðyrkjunnar sem hafa það að markmiði að styðja við garðyrkjunám í landinu.

Endurmenntun

Endurmenntun Lbhí hélt alls 100 námskeið árið 2008 með 1541 þátttakendum. Námskeiðin voru haldin víða um land og í samstarfi við alla helstu fagaðila sem tengjast fagsviðum Lbhí með einum eða öðrum hætti. Námskeiðaröðin Grænni skógar hefur haldið sínu striki og alls voru 73 þátttakendur þetta árið. Farið var af stað með nýja námskeiðaröð, Reiðmanninn en hún byggir á hugmyndafræði sem Reynir Aðalsteinsson hefur þróað. Alls voru það 44 þátttakendur sem tóku þátt í þessum fyrsta hópi Reiðmannsins og lofar það góðu um framhaldið.

Auk þessa var fjöldinn allur af sérhæfðum fagnámskeiðum fyrir bændur, garðyrkjumenn og aðra fagaðila sem tengjast skólanum.

Heilt yfir gekk starfsemi endurmenntunarinnar mjög vel á árinu. Endurmenntunin er í hægum og öruggum vexti og var heildarársvelta deildarinnar um 28,2 milljónir.

Nemendur útskrifaðir frá Landbúnaðarháskóla Íslands 2008

Starfsmenntanam á framhaldsskólastigi	Guðrún Inga Benediktsdóttir	Blómaskreytingabraut
	Júlíana Aðalheiður Ernisdóttir	Blómaskreytingabraut
	Ásrún Ýr Gestsdóttir	Búfræði
	Bjarni Arnar Hjaltason	Búfræði
	Bjarni Árdal	Búfræði
	Brynjólfur Sæmundsson	Búfræði
	Dagbjartur Ketilsson	Búfræði
	Eiríkur Björnsson	Búfræði
	Gunnar Guðbjartsson	Búfræði
	Jóna Þórunn Ragnarsdóttir	Búfræði
	Jón Guðlaugur Guðbrandsson	Búfræði
	Jón Örn Angantýsson	Búfræði
	Kjartan Ottó Hjartarson	Búfræði
	Magnús Ásgeir Elíasson	Búfræði
	Perla Ósk Kjartansdóttir	Búfræði
	Ragnhildur Anna Ragnarsdóttir	Búfræði
	Rut Gunnarsdóttir	Búfræði
	Valpór Freyr Þráinsson	Búfræði
	Gunnhildur A Sigurðardóttir	Garðyrkjuframleiðsla
	Margrét Sigurðardóttir	Garðyrkjuframleiðsla
	Vigfús Eysteinnsson	Skógur og umhverfi
	Berglind Ásgeirsdóttir	Skrúðgarðyrkjubraut
	Ingimar Ingimarsson	Skrúðgarðyrkjubraut
Jón Elmar Ómarsson	Skrúðgarðyrkjubraut	
Leiknir Ágústsson	Skrúðgarðyrkjubraut	
Tinna Björk Halldórsdóttir	Skrúðgarðyrkjubraut	

Háskólanám	Axel Kárason	BS	Búvísindi
	Egill Gestsson	BS	Búvísindi
	María Þórunn Jónsdóttir	BS	Búvísindi
	Sigríður Ólafsdóttir	BS	Búvísindi
	Steingrímur Þór Einarsson	BS	Búvísindi
	Elin Nolsöe Grethardsdóttir	MS	Búvísindi
	Margrét Guðrún Ásbjarnardóttir	MS	Búvísindi
	Erla Sturludóttir	BS	Náttúra og umhverfi - Náttúrunýting
	Jóhannes Baldvin Jónsson	BS	Náttúra og umhverfi - Náttúrunýting
	María Theodórsdóttir	BS	Náttúra og umhverfi - Náttúrunýting
	Hafdís Sturlaugsdóttir	BS	Náttúra- og umhverfisfræði
	Bergsveinn Þórsson	BS	Skógfræði og landgræðsla - Skógfræði
	Harpa Dís Harðardóttir	BS	Skógfræði og landgræðsla - Skógfræði
	Hrönn Guðmundsdóttir	BS	Skógfræði og landgræðsla - Skógfræði
	Sherry Curl	MS	Skógfræði
	Alma Dröfn Benediksdóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Arnar Birgir Ólafsson	BS	Umhverfisskipulag
	Britta Magdalena Ágústsdóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Heiða Aðalsteinsdóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Íris Reynisdóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Lydia Guðrún Gísladóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Marta María Jónsdóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Ragnheiður Svala Káradóttir	BS	Umhverfisskipulag
	Vignir Þór Siggeirsson	BS	Umhverfisskipulag
	Sverrir Örvar Sverrisson	MS	Skipulagsfræði

Rannsóknasvið

Starfsmenn háskóladeildanna tveggja, auðlindadeildar og umhverfiseildar, stunda umfangsmiklar rannsóknir og viðfangsefnin eru fjölbreytt. Hér fer listi yfir nokkur verkefni sem unnið var að árið 2008. Nánari upplýsingar um þau má fá með því að hafa samband við viðkomandi verkefnisstjóra, netföng þeirra fylgja með verkefnum.

Auðlindadeild

Erfðafjölbreytileiki í hvítmára
Níturbúskapur hvítmáratúna
Smárablöndur og áhrif N-áburðar
Vallarfoxgras, norrænar erfðauðlindir
aslaug@lbhi.is

Eiginleikar mjólkur
Fitusýrur í lambakjöti
Mjólkurprótein í geitamjólk
bragi@lbhi.is

Áhrif lýsingar á ræktun papriku í ylraekt
christina@lbhi.is

Blendingsrækt í sauðfé
Erfðagallar í sauðfé
Erfðastuðlar kjöteiginleika
Vanhöld lamba
Velferð mjólkurkúa
Verðmæti íslenska kúakynsins
emma@lbhi.is

Heilfóðrun til hámarksafurða
Áhrif mismunandi fódursamsetningar á vöxt og
þroska kvígna
ghh@lbhi.is

Fóðuröflun sauðfjárþúna
Geldstöðufóðrun mjólkurkúa
Aukin sjálfbærni í fóðrun mjólkurkúa
Norfor – norrænt fóðurmatskerfi
jois@lbhi.is

Yrkjaprófanir fyrir golfflatir
Langtímaáhrif áburðar og áburðarleiðbeiningar
Litir í hrossum
Upphitun íþróttavalla
Yrkjaprófanir í túnraekt
gudni@lbhi.is

Erfðabreytileiki asparryðs
Stofnrækt kartafna
halldors@lbhi.is

Kornrækt og kornkynbætur
Forsóðnar kartöflur – samanburður yrkja
jonatan@lbhi.is

Erfðabreytileiki í íslenska kúastofninum
Erfðabreytileiki íslenska geitastofnsins
Tæknikorn – byggkynbætur með aðstoð erfðamarka
Uppruni íslenska hestsins
jonhal@lbhi.is

EuroFIR – Matarhefðir
Hollusta korns til manneldis á norðurslóð
Selenhagur íslenskra kvenna
laufey@lbhi.is

Orsakir kálfadauða
magnus@lbhi.is

Næringarefnahringrás við ræktun í íslenskri
eldfjallajörð
rannveig@lbhi.is

Yndisgróður
samson@lbhi.is

Hollefni í beitargróðri
sd@lbhi.is

Áhrif gólfhita á húsvisit hrossa
Burðarvaki
Hross í hollri vist
Legusvæði fyrir kálfa og kvígur
Tækni við mjólkurfóðrun kálfa
snorri@lbhi.is

Bygging íslenskra hrossa
Kynbótamat búfjár
Samræmt kynbótamat í keppniseiginleikum
íslenska hestsins
thorvaldura@lbhi.is

Áhrif grasræktar á C og N í jarðvegi
thorsteinng@lbhi.is

Beit á hvítmára
Lifun rótarhnyða
Svepprot og niturbinding
thorey@lbhi.is

Dreifingatími mykju
Kjarnfóður
Olúfrærækt – tilraunaræktun á repju og nepju
Sprotabú
Aðbúnaður og vöxtur nautgripa í kjötframleiðslu
Verkun heilsæðis
thorodd@lbhi.is

Umhverfisdeild

Beit hrossa;

- í nýskógrækt

- beitaratferli

Félagsatferli hrossa

Húsvist hrossa

Skriptibeit hrossa og sauðfjár

Tengsl landnýtingar og gróðurfars

Dreifing hreindýra

(annagudrun@lbhi.is)

Hellisheiði

Hekluslógar

Notkun svarðlags við uppgæðslu námusvæða

(asa@lbhi.is)

Vistland - Þróun vistkerfa við landgræðslu

Jarðstrengur

(berglind@lbhi.is)

Áhrif grisjunar og áburðargjafar á kolefnisbindingu ungsjóga

Skógvist - Áhrif skógræktar á umhverfið

SkógVatn

SkógFrost

Vistfræðileg þjónusta skógræktar

Bætt mat á lífmassa í skógum

Áhrif loftslagsbreytinga á vinnslu líforku úr

skógum

SNS-lotulengd í skógrækt

CAR-ES

ClimaFor

Albedo

(bjarni@lbhi.is)

Skógarkerfill

(beg@lbhi.is)

Svepprót

(eva@lbhi.is)

Lónagas - losun gróðurhúsalofttegunda úr

uppistöðulónum

Litla Skarð – umhverfisvöktun

Veglagning og votlendi

Egilsstaðatún

Öndvegissetur

Hraunaveita

NORPEAT

(hlynur@lbhi.is)

Sinubruni á Mýrum

(jarngerdur@lbhi.is)

Bindibókhald IPCC - skráning vegna

rammasamnings SÞ um loftslagsmál

LUGAS - losun N₂O og annarra

gróðurhúsalofttegunda úr lífrænum jarðvegi

LULUCF landnýtingargrunnur

Skurðaþekja

Nýting á lífrænum úrgangi

ITEX

(jong@lbhi.is)

Ræktun á röskuðum svæðum

Frærækt innlendra landbótaplantna

(nomni@lbhi.is)

Háslón - Rof og gróðurstyrking

Nytjaland - Jarðabók Íslands

Ýmir - íslenskur jarðvegur

KolBjörk

(oa@lbhi.is)

Leiksvæði og skólalóðir

Ferðamannastaðir

Hálendisvegir

(ragnar@lbhi.is)

Rannsóknir í klausturgörðum á Íslandi í tengslum

við Skriðuklaustur

Tré og runnar í borgarumhverfi

Varðveisla ávaxta- og berjastofna í Kristnesi

Yndisgróður

Fræbanki

(samson@lbhi.is)

Stad og land

(sigrídur@lbhi.is)

Skóglöntuuppeldi

Hagnýting sveppróta

Hleðsla birkiplantna

(ulfur@lbhi.is)

Rekstrar- og þjónustusvið

Bókasafnið rekur þjónustu og útlánastarfsemi á þremur stöðum, Hvanneyri, Keldnaholti og Reykjum. Safnið er sérhæft á sviði náttúruvísinda, einkum búfræði, garðyrkju og umhverfisfræða. Starfsmenn bókasafns eru tveir.

Kennsluskrifstofa sér um móttöku og skráningu nemenda, stundarskrágerð og annað sem varðar skipulag á kennslu, próftöflugerð, prófahald, ferilskrá nemenda og útskriftir skírteina, vottorða o.fl.

Tölvuþjónusta annast rekstur tölvukerfa og gagnaveitna auk umfangsmikillar vefumsjónar, m.a. í samvinnu við aðrar landbúnaðarstofnanir. Fjórir starfsmenn eru við tölvuþjónustuna.

Búrekstur skólans samanstendur af blönduðu kúa- og fjárbúi á Hvanneyri og Hesti annars vegar og kúabúi á Möðruvöllum hins vegar. Búreksturinn er grunnur fyrir mikilvæga þætti í kennslu og rannsóknum við stofnunina og hornsteinn íslenskra landbúnaðarvísinda.

Tilraunaaðstaða

Á *Hvanneyri í Borgarfirði* er tilrauna- og kennslufjós og aðstaða til allra jarðrækta- og umhverfisrannsókna ásamt orkuvísindum.

Á *Hesti í Borgarfirði* er tilraunabú í sauðfjárrækt. Þar fara fram kynbætur og erfðarannsóknir, ásamt tilraunum með jarðrækt og meðferð og fóðrun sauðfjár. Á seinni árum einnig atferlis-, umhverfis- og orkuvísindi.

Á *Möðruvöllum í Hörgárdal* er tilraunafjós, fræ- og kalrannsóknastofa ásamt aðstöðu til jarðræktarrannsókna.

Á *Stóra-Ármót í Flóahreppi* er rekið tilraunabú í samvinnu við Búnaðarsamband Suðurlands. Þar er tilraunafjós og öll aðstaða til fóðrunarrannsókna.

Á *Reykjum í Ölfusi* er fullkomið gróðurhús og þar fara fram tilraunir í ylækt og uppeldi plantna. Útiaðstaða er fyrir tilraunir í ræktun matjurta og garðplantna

Á *Korpu við Blikastaðaveg* er aðstaða fyrir jarðræktarrannsóknir. Þar eru hundruð tilraunareita, auk gróðurhúss fyrir uppeldi og kynbætur.

Efnagreiningastofur eru starfræktar á Hvanneyri og Keldnaholti. Þáttur í starfsemi rannsókna-stofanna er þjónusta við bændur vegna heysýna og jarðvegssýna en þær eru einnig í stöðugri notkun vegna verkefna innan skólans. Á Keldnaholti eru starfræktar rannsóknastofur í jarðvegsfræði, sameindaerfðafræði og til mælinga á gróðurhúsa-lofttegundum.

Fjármál

Rekstrarskrifstofa annast fjármál, bókhald, launaútreikninga, áætlanagerð, innheimtu og önnur tengd verkefni.

	Reikningur 2008	Reikningur 2007
Tekjur		
Sértekjur	611.224	297.995
Aðrar rekstrartekjur	23.001	23.373
Tekjur samtals	634.225	321.368
Gjöld		
Almennur rekstur	1.270.997	1.050.133
Gjöld samtals	1.270.997	1.050.133
Tekjur umfram gjöld	-636.772	-728.765
Framlag úr ríkissjóði	487.078	671.259
Hagnaður/tap ársins	-149.694	-57.506

Útgáfa

Rit LbhÍ nr. 19. Orsakir kálfadauða hjá fyrsta kálfs kvígum. Skýrsla um rannsóknir 2006-2008. Ritstjóri: Magnús B. Jónsson, 2008, 72 bls.

Rit LbhÍ nr. 17. Tilraunir með áburð á kartöflur 2004 og yfirlit yfir niðurstöður tilrauna 1950-2004. Fertilizer experiments with potatoes 2004 and compilation of results 1950 – 2004. Hólmgeir Björnsson, 2008, 68 bls.

Rit LbhÍ nr. 16. Litir og litbrigði íslenska hestsins. Guðni Þorvaldsson og Guðrún Jóhanna Stefánsdóttir, 2008, 69 bls.

Að auki gefur Landbúnaðarháskóli Íslands út **Icelandic Agricultural Sciences** í samstarfi við aðrar stofnanir.

Ritaskrá starfsmanna

Alþjóðleg ritrýnd fræðirit

Áslaug Helgadóttir, P. Marum, **Sigríður Dalmannsdóttir**, K. Daugstad, **Þórdís A. Kristjánsdóttir** and T. Lunnan 2008. Combining winter hardiness and forage yield in white clover (*Trifolium repens* L.) cultivated in northern environments. *Annals of Botany*, 102, 825-834.

Áslaug Helgadóttir, J. Connolly, R. Collins, M. Fothergill, M. Kreuzer, A. Lüscher, C. Porqueddu, M.T. Sebastia, M. Wachendorf, C. Brophy, J.A. Finn, L. Kirwan and D. Nyfeler 2008. The benefits of sward diversity for cultivated grasslands. In: A. Hopkins, T. Gustafsson, J. Bertilsson, G. Dalin, N. Nilsson-Linde and E. Spörndly (eds.) *Biodiversity and Animal Feed. Future Challenges for Grassland Production. Proceedings of the 22nd General Meeting of the European Grassland Federation, Uppsala Sweden, 9-12 June 2008*. Uppsala: SLU, 39-51. *Grassland Science in Europe*, 13, 39-51.

A. Lüscher, J.A. Finn, J. Connolly, M.T. Sebastia, R. Collins, M. Fothergill, C. Porqueddu, C. Brophy, O. Huguenin-Elie, L. Kirwan, D. Nyfeler and **A. Helgadóttir** 2008. Benefits of sward diversity for agricultural grasslands. *Biodiversity* 9 (1&2), 29-32.

Berglind Orradóttir, S.R. Archer, Ólafur Arnalds, L.P. Wilding and T.L. Thurow 2008. Infiltration in Icelandic Andisols: The role of vegetation and soil frost. *Arctic, Antarctic and Alpine Research*, 40, 412-421.

Gudleifsson B.E. and B. Bjarnadóttir 2008. Springtail (Collembola) populations in hayfields and pastures in northern Iceland. *Icelandic Agricultural Sciences* 21, 49-59.

Hallas T. and **B.E. Gudleifsson** 2008. Summer occurrence of *Tyrophagus similis* Volgin (Acari, Acaridae) in hayfields in northern Iceland may include a facultative deutonymph. *Journal of Acarological Society of Japan* 17(2), 101-106.

Hafdís Hanna Ægisdóttir, P. Kuss and J. Stöcklin 2008. High genetic diversity and moderate population differentiation despite habitat isolation in a rare alpine plant. Sent til *Annals of Botany*.

Kuss P., M. Rees, H.H. **Ægisdóttir**, S.P. Ellner and J. Stöcklin 2008. Evolutionary demography of long-lived monocarpic perennials: a time-lagged Integral Projection Model. *Journal of Ecology* 96(4), 821-843.

Kuss P., A.R. Pluess, H.H. **Ægisdóttir** and J. Stöcklin 2008. Spatial isolation and genetic differentiation in naturally fragmented plant populations of the Swiss Alps". *Journal of Plant Ecology* 1(3), 149-159.

Asker L., L.B. Schmidt, E. Elberling, G. Asmund and **I.S. Jónsdóttir** 2008. Environmental impact on an arctic soil-plant system resulting from metals released from coal mine waste in Svalbard (78 degrees N). *Water, Air and Soil Pollution* 195, 99-114.

K. Bismuth, S. Skuntz, **Jón H. Hallsson**, A.S. Dutra, E. Steingrímsson, and H. Arnheiter 2008. An unstable targeted allele of the mouse *MITF* gene with a high somatic and germline reversion rate. *Genetics*, 178, 259-271.

Anna R. Magnusardóttir, **Laufey Steingrimsdóttir**, Holmfríður Þorgeirsdóttir, Geir Gunnlaugsson and Gudrun V. Skuladóttir 2008. Docosahexaenoic acid in red blood cells of women of reproductive age is positively associated with oral contraceptive use and physical activity. *Prostaglandins, Leukotrienes and Essential Fatty Acids*
doi:10.1016/j.plefa.2008.10.004

Anna R. Magnúsdóttir, **Laufey Steingrimsdóttir**, Holmfríður Þorgeirsdóttir, Arnar Hauksson and Gudrun V. Skuladóttir 2009. Red blood cell n-3 polyunsaturated fatty acids in first trimester of pregnancy are inversely associated with placental weight. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica*, 88, 91-97.

Anders Lindroth, Fredrik Lagergren, Mika Aurela, Brynhildur Bjarnadóttir, Torben Christensen, Ebba Dellwik, Achim Grelle, Andreas Ibrom, Torbjörn Johansson, Harry Lankreijer, Samuli Launiainen, Tuomas Laurila, Meelis Mölder, Eero Nikinmaa, Kim Pilegaard, **Bjarni D. Sigurdsson** and Timo Vesala 2008. Leaf area index is the principal scaling parameter for both gross photosynthesis and ecosystem respiration of northern deciduous and coniferous forests. *Tellus 60B*, 129-142.

Eric J. Ward, Ram Oren, **Bjarni D. Sigurdsson**, Paul G. Jarvis and Sune Linder 2008. Fertilization effects on mean stomatal conductance are mediated through changes in the hydraulic attributes of mature Norway spruce trees. *Tree Physiology* 28(4), 579-596.

Ólafur Arnalds 2008. Soils of Iceland. *Jökull* 58, 409-421.

Ólafur Arnalds 2008. Andosols. In: W. Chesworth (ed). *Encyclopedia of Soil Science*. Springer, Dordrecht, the Netherlands, pp 39-46.

G. Soops, M. Gérard and **Ólafur Arnalds** 2008. A micromorphological study of Andosol genesis in Iceland. In: S. Kapur, A. Mermut and G. Soops (eds). *New Trends in Micromorphology*. Springer, Heidelberg, pp 67-90.

Amason, T. and J.V. Jónmundsson 2008. Multiple trait genetic evaluation of ewe traits in Icelandic sheep. *J. Anim. Breed. Genet.*, 125, 390-396.

Albertsdóttir, E., S. Eriksson, A. Näsholm, E. Strandberg and T. **Amason** 2008. Genetic correlations between competition traits and traits scored at breeding field-tests in Icelandic horses. *Livestock Science*, 114, 181-187.

Bergström, L., H. Kirchmann and **G. Thorvaldsson** 2008. Widespread opinions about organic agriculture. In: *Organic crop production: ambitions and limitations*. Springer, Dordrecht, pp. 1-13. ISBN 978-1-4020-9315-9.

Kirchmann, H., **G. Thorvaldsson**, L. Bergström, M. Gerzabek, O. Andrén, L.O. Eriksson and M. Winnige 2008. Fundamentals of organic agriculture. In: *Organic crop production: ambitions and limitations*. Springer, Dordrecht, pp. 13-38. ISBN 978-1-4020-9315-9.

Kaflar í ráðstefnuritum, bókarkaflar, fræðilegar skýrslur

Arne Fjellberg, **Bjarni E. Guðleifsson** og Hörður Kristinnsson 2008. Knarrarnes við Eyjafjörð - Saga, mordýr og sef. *Náttúrufræðingurinn* 77(1-2), 24-28.

Anna Bragadóttir, Guðrún Gísladóttir og **Ólafur Arnalds** 2008. Wind erosion in Hólsfjöll, NE-Iceland, and the role of the River Jökulsá á Fjöllum on aeolian transportation. *Raunvísindagangurinn* 2008, úrdrættir, bls 156.

Austrheim, G., L.J. Asheim, G. Bjarnason, J. Feilberg, A.M. Fosaa, Ø. Holand, K. Høegh, I.S. Jónsdóttir, B. Magnússon, L.E. Mortensen, A. Mysterud, E. Olsen, A. Skonhoft, G. Steinheim and **Anna Guðrún Þórhallsdóttir** 2008. Sheep grazing in the North-Atlantic region. - A long term perspective on management, resource economy and ecology. - NTNU, Vitenskapsmuseet, *Rapp. Zool. Ser.* 2008, 3, 1-82.

Ása L. Aradóttir 2008. Landgræðsla, umhverfis- og náttúruvernd. *Fræðagangur landbúnaðarins* 5, 141-148.

Ása L. Aradóttir, Berglind Orradóttir, Ólafur Arnalds and Kristín Svavarsdóttir 2008. Ecological succession after reclamation treatments on an eroded area in Iceland. In: Towards a sustainable future for European ecosystems – *Providing restoration guidelines for Natura 2000 habitats and species. Proceedings, 6th European Conference on Ecological Restoration Ghent, Belgium, 8-12/09/2008* (Electronic publication).

Petursdóttir, T. and **A.L. Aradóttir** 2008. Multiple benefits of land reclamation. The importance of public acceptance in successful reclamation. In: *Towards a sustainable future for European ecosystems – Providing restoration guidelines for Natura 2000 habitats and species. Proceedings, 6th European Conference on Ecological Restoration Ghent, Belgium, 8-12/09/2008* (Electronic publication).

Pétursdóttir, Th. and **Á.L. Aradóttir** 2008. Beyond ecology. The importance of local acceptance for successful reclamation, an example from Iceland. In: P. Zdruli and E. Costantini (eds) 2008. "Moving ahead from assessments to actions: Could we win the struggle with land degradation?" *Book of Abstracts. 5th International Conference on Land Degradation, CIHEAM-IAMB Valenzano, Bari, Italy 18-22 September 2008*. Vol. 1, pp.101-105.

Ásdís Helga Bjarnadóttir 2008. Leonardo-verkefnið Byggjum brýr. *Fræðagangur landbúnaðarins* 5, 387-392.

Áslaug Helgadóttir, Sigríður Dalmannsdóttir, Þórdís Anna Kristjánsdóttir 2008. Fjölbreytt gróðurfar í ræktuðu túni – skilar það ávinningi? *Fræðagangur landbúnaðarins* 5, 193–199.

Weselien, J-O., L. Finér, J.Á. Jónsson, H. Koivusalo, A. Laurén, T. Ranius and **B.D. Sigurdsson** 2008. Kol, kvævetlakning och död ved i morgondagens skog. Resultat från Skogforsk 11, 4 p. (In Swedish).

Edda Sigurdís Oddsdóttir, Ásrún Elmarsdóttir and **Bjarni D. Sigurðsson** 2008. Líffræðilegur fjölbreytileiki í kjölfar skógræktar. Gengið til skógar. *Ársskýrsla Skógræktar ríkisins* 2007, 28-31.

Brynhildur Bjarnadóttir and **Bjarni D. Sigurðsson** 2008. Kolefnisbinding – bókhald og rannsóknir. Gengið til skógar. *Ársskýrsla Skógræktar ríkisins* 2007, 41-43.

Brynhildur Bjarnadóttir, Anna Cecilia Inghammar og Bjarni D. Sigurðsson 2008. Lífmassa- og rúmmálsföll fyrir ung lerkitré (*Larix sibirica*) á Austurlandi. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 483-487.

Edda Sigurðís Oddsdóttir, Auður Sveinsdóttir, Ásrún Elmarsdóttir, **Bjarni Diðrik Sigurðsson**, Jón Geir Pétursson, Ólafur Eggertsson og Guðmundur Halldórsson 2008. AFFORNORD - áhrif nýskógræktar á vistkerfi, landslag og byggðapróun. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 409-413.

Bjarni D. Sigurðsson, Ásrún Elmarsdóttir, Brynhildur Bjarnadóttir og Borgþór Magnússon 2008. Mælingar á kolefnisbindingu mismunandi skógargerða. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 301-309.

Jón Ágúst Jónsson og **Bjarni D. Sigurðsson** 2008. Áhrif skógræktaraðgerða á viðarvöxt og kolefnisbindingu í ungum asparskógi. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 117-123.

Brynhildur Bjarnadóttir, Arnór Snorrason og **Bjarni D. Sigurðsson** 2008. Kolefnisbinding með skógrækt. Yfirlit og aðferðir. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 283-290.

Helena Marta Stefánsdóttir, Karólína Einarsdóttir, Gintare Medelyte, **Berglind Orradóttir**, Brynhildur Bjarnadóttir, Edda S. Oddsdóttir, Franklín Georgsson, Freysteinn Sigurðsson, Gísli Már Gíslason, Guðmundur Halldórsson, **Hlynur Óskarsson**, Hreinn Óskarsson, Jón S. Ólafsson, Julia Broska, Nikolai Fiberg, Sigurður Guðjónsson og **Bjarni Diðrik Sigurðsson** 2008. SKÓGVATN – kynning á rannsóknarverkefni um áhrif skógræktar og landgræðslu á vatnavistkerfi. *Fræðapings landbúnaðarins 5*, 515-519.

Asrun Elmarsdottir, Arne Fjellberg, Gudmundur Halldorsson, Maria Ingimarsdottir, Olafur K. Nielsen, Per Nygaard, Edda Sigurdis Oddsdottir and **Bjarni D. Sigurdsson** 2008. Effects of afforestation on biodiversity. In AFFORNORD: Effects of afforestation on ecosystems, landscape and rural development. Edited by G. Halldórsson, E.S. Oddsdóttir and B.D. Sigurdsson. Series: TemaNord 2008:562, Nordic Council of Ministers, Copenhagen. pp. 37-47.

Harald Sverdrup, Salim Belyzaid, Asrun Elmarsdottir, Borgthor Magnusson, **Bjarni D. Sigurdsson** 2008. Modelling ground vegetation changes. In AFFORNORD: Effects of afforestation on ecosystems, landscape and rural development. Edited by G. Halldórsson, E.S. Oddsdóttir and B.D. Sigurdsson. Series: TemaNord 2008:562, Nordic Council of Ministers, Copenhagen. pp. 49-55.

Bjarni D. Sigurdsson, Harald Sverdrup, Salim Belyazid and Brynhildur Bjarnadottir 2008. Effects of afforestation on the carbon cycle. In AFFORNORD: Effects of afforestation on ecosystems, landscape and rural development. Edited by G. Halldórsson, E.S. Oddsdóttir, and B.D. Sigurdsson. Series: TemaNord 2008:562, Nordic Council of Ministers, Copenhagen. pp. 87-99.

Brita Berglund og **Berglind Orradóttir** 2008. Vistin á sandinum. *Fræðaping landbúnaðarins 5*, 567.

Christina Stadler, H. Heuwinkel, S. von Tucher, R. Gutser, M. Scheu-Helgert, B. Rascher, W. Schubert and U. Schmidhalter 2008. Plant derived fertilisers in organic horticulture: Experiences under glasshouse conditions (in German). *Schule & Beratung* 1-2.

Elín Björk Jónasdóttir, Fanney Ósk Gísladóttir, Hlynur Óskarsson, Jón Guðmundsson og Sigmar Metúsalemsson 2008. Uppbygging gagnagrunns um landnýtingu. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 563-566

Emil Bóasson and Vigdis Boasson 2008. An Integrated GIS Approach for the Analysis of the Service Industry Clusters, Spatial Analysis for Business-2008 ESRI Business GIS Summit, Chicago, IL, April, 2008 (blind review: <http://spatialconference.org/proceedings/default.asp>).

Vigdis Boasson, **Emil Bóasson** and Alan MacPherson 2008. Stock Returns and Geographic Innovation Index, Alfred P Sloan Industry Studies Annual Conference, Cambridge, MA, May 2008 (Sloan Committee review, published on Sloan conference website:

<http://web.mit.edu/is08/> and on SSRN website:

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1135648#PaperDownload.

Vigdis Boasson, **Emil Bóasson** and Alan MacPherson 2008. Stock Returns and Geographic Innovation Resources, Spatial Analysis for Business-2008 ESRI Business GIS Summit, Chicago, IL, April, 2008 (blind review: <http://spatialconference.org/proceedings/default.asp>).

Emma Eyþórsdóttir, Ó.R. Dýrmundsson and J.V. Jónmundsson 2008. The short-tailed Iceland breed of sheep. *EAAP 59th Annual Meeting, Vilnius, Lithuania, 24.-27. August*. (Abstract).

Björn Traustason og **Fanney Ósk Gísladóttir** 2008. Landnotkun skógræktar. Er nægt landrymi fyrir skógrækt og ræktunarland? *Skógræktarritið* 2008, 1, 64-67.

Grétar H. Harðarson, Jóhannes Sveinbjörnsson og **Magnús B. Jónsson** 2008. Dauðfæddir kálfar: Áhrif snefilefna og E-vítamíns. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 331-335.

Guðni Þorvaldsson og Guðrún Stefánsdóttir 2008. Litir og litbrigði íslenska hestsins. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 347-354.

Guðni Þorvaldsson, Þorsteinn Guðmundsson and **Hólmgeir Björnsson** 2008. Long term experiments in Iceland. In: B.T.Christensen, J. Pedersen and M. Schacht (ed) *Long-term field experiments – a unique research platform. Proceedings of NJF Seminar 407, 16-18 June, Denmark*. DJF Plant Science 137, 86-87.

Petersen J., L. Mattsson, H. Riley, T. Salo, **Guðni Þorvaldsson** and B.T. Christensen, B.T. 2008. An inventory of Nordic long continued agricultural soil experiments. In: Long-term field experiments - a unique research platform. *Proceedings of NJF Seminar 407*. Bent T. Christensen, Jens Petersen and Margit Schacht (eds.). Aarhus University, Faculty of Agricultural Sciences (DJF), Internal report no. 137, 76-79.

Petersen J., L. Mattsson, H. Riley, T. Salo, **Guðni Þorvaldsson** & B.T. Christensen 2008. Long Continued Agricultural Soil Experiments: A Nordic Research Platform - An overview. Aarhus University, Faculty of Agricultural Sciences, *DJF-report Plant Science* no. 136, 20 pp.

Petersen J., L. Mattsson, H. Riley, T. Salo, **Guðni Þorvaldsson** and B.T. Christensen 2008. Long Continued Agricultural Soil Experiments: A Nordic Research Platform - A catalogue. Aarhus University, Faculty of Agricultural Sciences (DJF), *Internal report* no. 16, 95 pp.

Halldór Sverrisson og Aðalsteinn Sigurgeirsson 2008. Framleiðsla hraðvaxta asparblendinga. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 459-463.

Halldór Sverrisson og **Edda S. Oddsdóttir** 2008. Asparglytta - nýtt vandamál á víði og ösp. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 417-419.

Ingibjörg Svava Jónsdóttir 2008. Landgræðsla í alþjólegu samhengi. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 149-150.

Járngerður Grétarsdóttir 2008. Endurnýjun plantna eftir sinubrunann á Mýrum. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 439-443.

Jóhannes Sveinbjörnsson, Þórdís Anna Kristjánsdóttir og **Tryggvi Eiríksson** 2008. Áhrif sláttutíma á uppskeru og fóðurgildi 5 grastegunda í blöndu með hvít- og rauðsmára. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 200–207.

Jóhannes Sveinbjörnsson og **Grétar H. Harðarson** 2008. Þungi og átgeta mjólkurkúa. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 336-343.

Jónatan Hermannsson og **Ingvar Björnsson** 2008. Kornrækt á landinu árið 2007. *Handbók bænda 2008*, 37–44.

Jónatan Hermannsson 2008. Tvö ný byggryki. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 548–551.

Laufey Steingrímsdóttir og **Bryndís Eva Birgisdóttir** 2008. Holl næring fyrir menn og jörð. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 71-70.

Magnús B. Jónsson 2008. Orsakir kálfadauða hjá fyrsta kálfs kvígum. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 321-331.

Ólafur Arnalds og **Rannveig Guicharnaud** 2008. Lýðheilsa og mold. *Fræðaving landbúnaðarins*, 5, 59-70.

Ríkharrð Brynjólfsson 2008. Búfjáraðurur í lífrænni ræktun. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 431-433.

Ríkharrð Brynjólfsson 2008. Nýting repjustofna við kúabeit. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 495-497.

Helga María Hafþórsdóttir og **Ríkharrð Brynjólfsson** 2008. Ræktun rýgresis fyrir sumarreit mjólkurkúa. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 498-502.

Ríkharrð Brynjólfsson 2008. Two long term experiments in Hvanneyri, Iceland. Í: Bent T. Christensen, Jens Petersen and Margit Schacht (eds) *Long-term field experiments – a unique research platform. DJF plant science no. 137*, 44-47.

Samson Bjarnar Harðarson, Jón Kr. Arnarson og **Áslaug Helgadóttir** 2008. Yndisgróður. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 568-571.

Þorsteinn Guðmundsson 2008. Kolefnisbinding í jarðvegi. *Fræðaving landbúnaðarins* 5, 290-297.

Þorsteinn Guðmundsson Guðni Þorvaldsson and **Hólmgeir Björnsson** 2008. Long-term effects of fertiliser treatments on botanical composition on permanent grassland in Iceland. In: B.T.Christenssen, J. Pedersen and M. Schacht (ed) *Long-term field experiments – a unique research platform. Proceedings of NJF Seminar 407, 16-18 June, Denmark. DJF Plant Science 137*, 48-51.

Þorsteinn Guðmundsson, Guðni Þorvaldsson and Hólmgeir Björnsson 2008. The effect of different types of fertilisers on the nutrient status in Icelandic Andosols as found in three long-term experiments. In: B.T.Christenssen, J. Pedersen and M. Schacht (ed) *Long-term field experiments – a unique research platform. Proceedings of NJF Seminar 407, 16-18 June, Denmark*. DJF Plant Science 137, 64-67.

Sigurður Þór Guðmundsson og **Þorsteinn Guðmundsson** 2008. Uppsöfnun fosfórs í jarðvegi á Sámsstöðum og Hvanneyri. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 171-177.

Ingvar Björnsson, Anna Margrét Jónsdóttir, Jóhannes Símonarson, Sigurður Jarlsson og **Þóroddur Sveinsson** 2008. Jarðræktarráðgjöf - veikir hlekkir og framtíðarsýn. *Fræðaðing landbúnaðarins* 5, 185-188.

Fræðsluefni fyrir nemendur og/eða almenning

Ásdís Helga Bjarnadóttir 2008. Byggjum brýr – verkefnið! Grein dreift með gögnum á fundum *Lifandi landbúnaðar* í fundarferð þeirra um landið í janúar og febrúar 2008. 6 bls.

Ríkharð Brynjólfsson 2008. Hvað er til ráða. *Bændablaðið* 19 bls.

Fyrirlestrar og erindi

Áslaug Helgadóttir 2008. Bændur og framtíðin. *Málþing á Héraði 12. janúar 2008*.

Áslaug Helgadóttir 2008. Framboð á mat – eru breytingar framundan? Erindi flutt á *Háskólafundaröð: Ísland á alþjóðavettvangi – erindi og ávinningur 2007 – 2008*. Átakalínur í framtíðinni - geta Íslendingar komið að liði í baráttunni gegn matvælskortum, þurrkum og loftslagsbreytingum? Landbúnaðarháskóla Íslands, Hvanneyri 15. janúar 2008.

Áslaug Helgadóttir 2008. Minni áburður – meira fóður. Er belgjurtir svarið? *Erindi flutt á málþingi hjá Landbúnaðarháskóla Íslands 10. mars 2008*.

Áslaug Helgadóttir 2008. Ræktunarlund í framtíðinni. Erindi flutt á *fagfundi skógræktarinnar, Hvolsvelli, 3.-4. apríl 2008*.

Áslaug Helgadóttir 2008. The benefits of sward diversity for cultivated grasslands. Erindi flutt á 22. *aðalfundi EGF, Uppsala, Svíþjóð, 9.-12. júní 2008* (invited talk).

Áslaug Helgadóttir 2008. Möguleikar jarðræktar í framtíðinni. Erindi flutt á *málþingi á Skógum 29. október 2008*.

Berglind Orradóttir 2008. Vatnsbúskapur og vistheimt. Erindi flutt á *ráðstefnu Orkuveitu Reykjavíkur, Að taka náttúruna með í reikninginn – frá frumhönnun til framkvæmdarloka, á Háskólatorgi 10. október 2008*. Erindi og ágríp í ráðstefnuriti.

Ríkharð Brynjólfsson 2008. Jarðvegur, áburður og áburðarnotkun. Námskeið á *Egilstöðum 17. janúar 2008*.

Starfsmenn

Nafn	Starfsheiti
Andrea Ruggeberg	Doktorsnemi
Anna Guðrún Þórhallsdóttir	Prófessor, brautarstjóri
Anna Sif Ingimarsdóttir	Rannsóknamaður
Arngrímur Thorlacius	Dósent
Auður Sveinsdóttir	Dósent, brautarstjóri
Ágúst Sigurðsson	Rektor
Ágústa Erlingsdóttir	Námsbrautarstjóri
Álfheiður B Marinósdóttir	Kennslustjóri
Árni Brynjar Bragason	Kennari
Ása Lovísa Aradóttir	Prófessor
Ásdís Helga Bjarnadóttir	Lektor
Ásgeir Jónsson	Umsjónarmaður fasteigna
Áskell Þórisson	Forstöðumaður útgáfumála
Áslaug Helgadóttir	Prófessor, aðstoðarrektr rannsóknamála og deildarforseti
Ásta Borg Jóhannsdóttir	Ræstitæknir
Beatrix Fiona Erler	Sérfræðingur
Berglind Orradóttir	Sérfræðingur
Bjarni Diðrik Sigurðsson	Prófessor, brautarstjóri
Bjarni Eyjólfur Guðleifsson	Lektor
Bjarni Guðmundsson	Prófessor
Björg María Þórsdóttir	Starfsmaður bús
Björgvin Örn Eggertsson	Verkefnisstjóri
Björn Kristjánsson	Rekstrarstjóri fasteigna
Björn Tvetter	Rannsóknamaður
Björn Þorsteinsson	Prófessor, aðstoðarrektr kennslumála
Bragi Línadal Ólafsson	Sérfræðingur
Brita Kristina Berglund	Sérfræðingur
Christina Maria Stadler	Verkefnisstjóri
Dagný Sigurðardóttir	Gjaldkeri
Drífa Björk Jónsdóttir	Garðyrkjunemi
Edda Þorvaldsdóttir	Kennari
Elisabeth Jansen	Mastersnemi
Elín Björk Jónasdóttir	Sérfræðingur
Elísabet Axelsdóttir	Rannsóknamaður
Elsa Albertsdóttir	Doktorsnemi
Emma Eyþórsdóttir	Dósent, brautarstjóri
Emma Heiðrún Birgisdóttir	Rannsóknamaður
Eyjólfur Kristinn Örnólfsson	Sérfræðingur
Fanney Ósk Gísladóttir	Sérfræðingur
Grétar Einarsson	Lektor
Grétar Hrafn Harðarson	Lektor
Guðjón Helgi Þorvaldsson	Kerfisstjóri
Guðni Þorvaldsson	Dósent
Guðríður Helgadóttir	Forstöðumaður starfs- og endurmenntunardeildar
Guðrún Bjarnadóttir	Kennari
Guðrún Brynja Bárðardóttir	Námsbrautarstjóri
Guðrún Helga Guðbjörnsdóttir	Námsbrautarstjóri
Guðrún Lárusdóttir	Endurmenntunarstjóri
Guðrún Þórðardóttir	Bókasafnsfræðingur
Gunnfríður Elín Hreiðarsdóttir	Doktorsnemi

Nafn	Starfsheiti
Hafdís Hanna Ægisdóttir	Starfsmaður Landgræðsluskólans
Hafdís Rut Pétursdóttir	Launafulltrúi
Halldór Sverrisson	Lektor
Halldóra Lóa Þorvaldsdóttir	Náms- og starfsráðgjafi
Haukur Þórðarson	Kennari
Helena Guttormsdóttir	Kennari
Helena Marta Stefánsdóttir	Mastersnemi
Helgi Björn Ólafsson	Kennari
Helgi Gissurarson	Starfsmaður bús
Hildur Sigurgrímsdóttir	Rannsóknamaður
Hjalti Steinþórsson	Kennari
Hjörtur Hjartarson	Kerfisfræðingur
Hlynur Óskarsson	Sérfræðingur
Holger Markus Hansen	Sérfræðingur
Ingibjörg Garðarsdóttir	Deildarfulltrúi
Ingibjörg Svala Jónsdóttir	Prófessor, forstöðumaður Landgræðsluskólans
Ísabella Lárusdóttir	Ræstitæknir
Járngerður Grétarsdóttir	Lektor
Jófríður Leifsdóttir	Rannsóknamaður
Jóhannes Sveinbjörnsson	Dósent
Jóhannes Þór Ellertsson	Kennari
Jón Guðmundsson	Lektor
Jón Guðmundsson	Lektor
Jón Hallsteinn Hallsson	Lektor
Jón Kristófer Arnarson	Kennari
Jón Þór Pétursson	Mastersnemi
Jónatan Hermannsson	Lektor
Kári Aðalsteinsson	Garðyrkjustjóri
Kolbrún Anna Örlygsdóttir	Ræstitæknir
Kristín Siemsen	Bókari
Kristín Theodóra Ragnarsdóttir	Skrifstofustjóri
Laufey Steingrímsdóttir	Prófessor
Lárus Stefán Ingibergsson	Umsjónarmaður fasteigna
Mads Stub Joergensen	Starfsmaður bús
Magnús Jónsson	Lektor
Magnús Þór Einarsson	Ræstitæknir
Margot Johanna Backx	Sérfræðingur
Margrét Ágústa Jónsdóttir	Deildarfulltrúi
Marja Elisa Maljanen	Sérfræðingur
Oddbjörg Leifsdóttir	Ræstitæknir
Oddný Sólveig Jónsdóttir	Fulltrúi
Ólafur Gestur Arnalds	Prófessor, deildarforseti
Peter Philip Edwards	Kerfisfræðingur
Ragnar Christiansen	Garðyrkjufraeðingur
Ragnar Frank Kristjánsson	Lektor
Ragnhildur Kristjánsdóttir	Starfsmaður bús
Ragnhildur Sigurðardóttir	Lektor
Rannveig Anna Guicharnaud	Lektor
Reynir Aðalsteinsson	Kennari
Ríkharð Brynjólfsson	Prófessor
Samson Bjarnar Harðarson	Lektor
Sara Elíasdóttir	Fulltrúi

Nafn	Starfsheiti
Sigríður Dalmannsdóttir	Lektor
Sigríður Kristjánsdóttir	Lektor
Sigtryggur Veigar Herbertsson	Verkefnisstjóri
Sigvaldi Jónsson	Starfsmaður bús
Sindri Gíslason	Starfsmaður bús
Snorri Sigurðsson	Umsjónamaður búrekstrar
Steinunn Sigríður Ingólfssdóttir	Bókasafnsfræðingur
Sunna Áskelsdóttir	Rannsóknamaður
Svala Sigurgeirsdóttir	Sérfræðingur
Svanhildur Ósk Ketilsdóttir	Mastersnemi
Svava Bjarnadóttir	Ræstitæknir
Svava Sjöfn Kristjánsdóttir	Fulltrúi
Sveinbjörg Brynja Jónsdóttir	Matráður
Sverrir Heiðar Júlíusson	Námsbrautarstjóri
Tinna Eysteinsdóttir	Doktorsnemi
Tryggvi Eiríksson	Sérfræðingur
Tryggvi Gunnarsson	Sérfræðingur
Tryggvi Sturla Stefánsson	Mastersnemi
Úlfur Óskarsson	Lektor
Védís Guðjónsdóttir	Rannsóknamaður
Vigdís Guðjónsdóttir	Tölvuumsjónarmaður
Þorbjörg Valdís Kristjánsdóttir	Alþjóðafulltrúi
Þorkell Þórðarson	Starfsmaður bús
Þorsteinn Guðmundsson	Prófessor
Þorvaldur Árnason	Prófessor
Þorvaldur Kristjánsson	Doktorsnemi
Þorvaldur Tómas Jónsson	Rekstrarstjóri
Þórdís Anna Kristjánsdóttir	Sérfræðingur
Þórey Ólöf Gylfadóttir	Sérfræðingur
Þóroddur Sveinsson	Lektor
Þórunn Edda Bjarnadóttir	Deildarfulltrúi
Þórunn Reykdal	Kennari

Brautskráning LbhÍ í Bústaðakirkju 31. maí 2008

Ávarp rektors

Útskriftarnemar, starfsfólk, aðrir góðir gestir.

Ég býð ykkur öll hjartanlega velkomin til þessarar útskriftarhátíðar en þetta er fjórða vorið sem nemendur eru brautskráðir frá Landbúnaðarháskóla Íslands og í annað skiptið sem brautskráning nemenda af garðyrkjubrautum fer fram.

Ég vil hér í upphafi segja að hugur okkar í dag er hjá Sunnlendingum, íbúum í Hveragerði, Selfossi og nágrenni sem hafa orðið fyrir miklum búsifjum í þeim náttúruhamförum sem gengu yfir í fyrradag. Margir af starfsmönnum okkar og nemendum búa á þessu svæði og er brugðið. Sömu sögu er að segja frá starfsstöð okkar á Reykjum þar er eyðileggingin mikil. Enginn er þó alvarlega slasaður sem er hreint með ólíkindum og mikið happ. Í ljós þess höfum við því allar forsendur til að taka gleði okkar á ný og fagna þessum bjarta degi – útskriftardegi nemenda við LbhÍ á Reykjum.

Enski rithöfundurinn Jerome Klapka sagði eitt sinn:

„Hverja sekúndu hefst nýtt líf. Við skulum stefna til móts við það glöð í huga. Áfram hlýtur leiðin að liggja, hvort sem við viljum eða ekki, og gangan verður auðveldari ef við kjósum að horfa fram á veginn í stað þess að vera sífellt að líta um öxl.“

Að mörgu leyti eru þessi orð rithöfundarins enska einkennandi fyrir starf LbhÍ nú um stundir. Við höfum kosið að setja okkur ný markmið og halda þangað ótrauð. Og okkur hefur tekist að komast á flesta þá staði sem við höfum einsett okkur hingað til. Auðvitað setjum við markið hátt en reynum þó að viðhalda einhverju raunsæi - hugsum svolítið um fortíðina, meira um nútíðina en mest um framtíðina. Einar Benediktsson skáld og frumkvöðull hugsaði og sá lengra inn í framtíðina en flestir samferðamennirnir, engu að síður orðar hann eitt erindi aldamótaljóða sinna þannig:

*„Það fagra, sem var, skal ei lastað og lýtt,
en lyft upp í framför, hafið og prýtt.
Að fortíð skal hyggja, er frumlegt skal byggja,
án fræðslu þess liðna sést ei, hvað er nýtt.
Vort land það á eldforna lifandi tungu,
Hér lifi það gamla' í þeim ungu“*

Þessi speki á erindi til okkar allra, til ykkar útskriftarnemar sem hafið með skólagöngu ykkar eignast nýja fjársjóði í formi þekkingar og eruð að undirbyggja ykkar framtíð. Þessi orð eiga einnig erindi til skólans okkar, Landbúnaðarháskóla Íslands, sem stendur á spennandi tímamótum við mótun framtíðarmarkmiða. Þetta kemur okkur öllum við, nú sem fyrr, vegna þess að það er verkefni hvernar kynslóðar að marka lífi sínu framsækna og farsæla stefnu.

Unnið hefur verið af miklum krafti að stefnumörkun fyrir Landbúnaðarháskóla Íslands undanfarnar vikur og mánuði og raunar allt frá áramótum. Fyrsta kastið eftir að skólinn varð til við sameiningu þriggja eldri stofnana fór tíminn í að styrkja innviði og ná utan um verkefnið. Allt kapp var lagt á að ná verkefnum hinna fyrri stofnana saman í einn farveg burtséð frá dreifðri starfsemi og mörgum starfsstöðvum. Mín bjargfasta trú er að þetta hafi tekist og við séum tilbúin sem ein heild að ganga á vit nýrra tíma.

Stefnan er sett á framtíðina, nýjar áherslur en byggja á þeim styrkleikum sem við höfum. Stefnumörkun er langt komin og nær til næstu fimm ára eða til ársins 2013 og er alsett vörðum sem við ætlum okkur að ná – reyndar höfum við þegar náð nokkrum þeirra. Nýjar námsbrautir eru komnar vel af stað, einnig rannsóknatengt nám til mastersgráðu og þróunarverkefni um Landgræðsluskóla Sameinuðu þjóðanna. Við létum slag standa og komum nokkrum nemendum af stað í doktorsnám á völdu sérsviði þar sem við stöndum framfarlega á heimsvísu án þess að fjármögnun rannsóknaverkefna þeirra væri að fullu tryggð. Þessum nemendum hefur gengið ákaflega vel að koma sér af stað og hafa öll tryggt sér fjármögnun fyrir sín verkefni með rannsóknastyrkjum sem þau sóttu um og hlutu.

Við höfum lagt mikla áherslu á að byggja upp gott samstarf við fagfélög og stofnanir sem tengjast áherslusviðum LbhÍ. Þannig héldum við áfram á síðastliðnum vetri á þeirri braut og gengum frá samstarfssamningum við margar íslenskar stofnanir og félög svo sem Garðyrkjufélag Íslands, Skógræktarfélag Íslands, Félag íslenskra landslagsarkitekta, Landmælingar Íslands, Náttúrufræðistofnun Íslands, Veidimálastofnun, Samtök náttúrustofa og nú síðast Samband garðyrkjubænda um átak í garðyrkjurannsóknum. Fleiri slíkir samningar eru reyndar í sjónmáli. Ríkur þáttur í þessum samstarfssamningum eru atriði sem lúta að eflingu símenntunar á viðkomandi fagsviði, en segja má að Endurmenntunardeild LbhÍ sé nú á miklu flugi. Á fyrstu fjórum mánuðum þessa árs var t.a.m. boðið upp á um 80 námskeið á vegum endurmenntunar LbhÍ og þau sóttu yfir 1000 manns. Þetta er glæsileg frammistaða okkar fólks hjá endurmenntunardeildinni og ástæða til að fagna þessu sérstaklega.

Nú á vordögum lauk viðurkenningarferli háskóla sem menntamálaráðuneytið hleypti af stokkunum fyrir um einu og hálfu ári síðan. LbhÍ sótti um viðurkenningu á tveimur fræðasviðum annars vegar auðlinda- og búvísindum og hins vegar náttúruvísindum. Mikil og ströng vinna fór í hönd við að vinna gögn í umsóknirnar og lögðu margir hönd á plóginn, bæði nemendur og starfsmenn. Gríðarleg vinna fór í að undirbúa sjálfar umsóknirnar en síðan tóku við heimsóknir erlendra sérfræðinganefnda sem mátu umsóknirnar, skoðuðu aðstöðu og sannreyndu atriði umsóknarinnar. Þessir sömu aðilar ræddu m.a. við stóran hóp starfsmanna og nemenda og ýmsa fleiri – svo sem vinnuveitendur útskrifaðra nemenda. Það var ljóst að hinar erlendu sérfræðinganefndir kynntu sér öll mál til hlítar og ekkert var látið óskoðað - m.ö.o. fór mjög strangt próf fram og gerðar voru viðamiklar skýrslur. Þessu ferli lauk síðan með því að ráðherra menntamála veitti Landbúnaðarháskóla Íslands viðurkenningu á fræðasviðum auðlinda- og búvísinda og náttúruvísinda og var það okkur auðvitað mikið fagnaðarefni og mikil viðurkenning á okkar starfi.

Í gærðag voru samþykkt frá Alþingi ný lög um öll skólastig á Íslandi, leikskóla, grunnskóla, framhaldsskóla og opinbera háskóla. Þessi nýju lög snerta starfsemi LbhÍ ekki síst hin nýju lög um framhaldsskóla sem opna mjög á fjölbreytileika innan framhaldsskólastigsins og skapa meðal annars starfsmenntanámi mun betri möguleika. Við hjá LbhÍ fögnum þessum nýju lögum, þetta var mjög tímabær endurnýjun á löggjöfinni til þess fallin að styrkja framhaldsskólastigið og skerpa betur á tengslum þess við önnur skólastig. Við teljum m.a. að þetta frumvarp skapi ný tækifæri og bættan sess fyrir það nám á framhaldsskólastigi sem LbhÍ rekur á sviði búfræði og garðyrkjugreina.

Um síðustu áramót fluttist LbhÍ til innan stjórnkerfisins og tilheyrir nú ráðuneyti menntamála en LbhÍ var áður vistaður hjá landbúnaðarráðuneyti sem nú heitir reyndar orðið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Þessi tilflutningur hefur gengið ágætlega, vel var tekið á móti okkur hjá ráðherra menntamála og hennar fólki í nýju ráðuneyti og samstarfið leggst mjög vel í

okkur. Auðvitað er mörg verkefni að kljást við og leysa en þannig er það og verður, skólastarfið er fjölbreytt og sýnbreytilegt – sjaldan lognmolla. Þó svo að þessi tilflutningur hafi orðið þá er okkur þó auðvitað í mun að halda áfram góðu sambandi við starfsfólk okkar fyrri ráðuneytis enda munum við að sjálfsögðu áfram eiga margt þangað að sækja á fagsviðum skólans.

Einni vörðu náðum við í gær þegar forseti Íslands heimsótti okkur og tók fyrsta skrefið í sögu Votlendisseturs LbhÍ með táknrænum hætti. Þetta skref er eitt af mörgum sem við ætlum að taka og mjög mikilvægt – enda liggja á þessu fræðasviði ótal tækifæri til framtíðar.

Í þessari stefnumótunarvinnu, sem ég hef hér vitnað til og er langt komin, höfum við meðal annars velt fyrir okkur hvert sé hlutverk okkar. Er hægt að setja fram hlutverkið í einni stuttri setningu og segja að það sé að vísa veginn til aukinna lífsgæða í sátt við náttúruna? Annað sem við höfum velt fyrir okkur er hver séu þau gildi sem við viljum halda á lofti fyrir starfsemi Landbúnaðarháskóla Íslands og höfum prófað okkur áfram með þrjú gildi sem eru:

Gróska – Virðing – Viska

Gróska gæti staðið fyrir framgang starfsins á öllum sviðum, athafnasemi, frumkvæði, nýsköpun og vísar einnig til vettvangs okkar sem er náttúran og gróandinn.

Virðing gæti bent til þess hvernig við viljum nálgumst verkefni okkar og hvert annað.

Viska vitnar um fræðilega dýpt, þekkingarþorsta og metnað okkar til faglegs starfs.

Kæru tilheyrendur:

Breytingar eru og verða óhjákvæmilegar. Stofnun á borð við LbhÍ þarf á breytingum að halda. Þær eru aflvaki nýrra tíma og framfara. Auðvitað er sjaldan ráð að breyta breytinganna vegna – en ný þekking, nýir straumar krefjast þess að við séum opin gagnvart umhverfi okkar. Nýjar námsbrautir og nýjar áherslur í rannsóknum munu líta dagsins ljós og þær sem fyrir eru munu breytast.

Stefnumótunarvinnan stuðlar líka að markvissari þróun. Nú höfum við skýrari mynd af þeirri framtíð sem við teljum að bíði LbhÍ. Við sjáum betur veginn sem hlykkjast áfram og vitum betur hvað ber að varast og hverju má fagna. Stefnumótunarvinna krefst mikils af starfsmönnum. Á stundum má segja að hún krefjist nýrrar hugsunar. Stefnumótun háskóla tekur mið af þörfum samfélagsins sem fóstrar hann en háskólinn verður engu að síður að vera frjálst; geta litið upp og séð úrlausnir og verkefni óháð stefnum og straumum í þjóðfélaginu.

Ég vil nota þetta tækifæri og þakka nemendum og starfsfólki Landbúnaðarháskóla Íslands, háskólaráði og öllum samstarfsaðilum frábært samstarf á liðnu skólaári.

Kæru útskriftarnemar:

Ykkur tókst ætlunarverkið – að ganga þennan menntaveg, að ná markmiðinu sem stefnt var að. Sumir höfðu meira fyrir göngunni en aðrir - eins og gengur - en öllum tókst ykkur að nýta þau gæði sem í boði eru á þessari leið, safna að ykkur þekkingu og þroska og þetta tengslanetið.

Kæru útskriftarnemar – áfanganum er náð
Til hamingju með daginn!

Ágúst Sigurðsson